

عنوان مقاله:

سیاق و سباق در تفاسیر قرآن

محل انتشار:

فصلنامه سفینه، دوره 20، شماره 79 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مجید معارف

محمد صادق حق شناس

امیرعلی ابوالفضلی

خلاصه مقاله:

یکی از کلید واژه های مهم در تفاسیر به ویژه تفاسیر متأخر کلید واژه سیاق است که مفسرین در کنار آن به قاعده سیاق هم عنایت دارند. این پژوهش در پی آن است که ضمن توجه به قاعده سیاق و مقایسه آن با واژه سباق (یا همان تبادر)، به کار کردهای این دو قاعده و ارتباط آن در تفاسیر بپردازد. در این پژوهش همچنین به مبانی اثر گذار در سیاق، انواع سیاق، شروط تحقق سیاق و غلبه سباق بر سیاق و میزان تاثیر گذاری قاعده سیاق در تفسیر آیات و روایات پرداخته و با ذکر نمونه های متعدد، کاربرد سیاق در تفاسیر تبیین شده است. از جمله این موارد، کشف معنا و مراد کلمات و جملات، توسعه وضیق معنا، بیان ترتیب نزول آیات، تعیین مکی یا مدنی بودن سوره ها، نقد روایات تفسیری و... است. از سوی دیگر فزونی کاربرد سیاق در برخی تفاسیر، نشان از اهمیت این قاعده و کوشش مفسران در بهره بردن از آن قاعده برای کشف مفاهیم آیات است. به نظر برخی از مفسران، در تعارض سیاق با سباق، سباق مقدم، و در تعارض آن با حدیث ماثور، سیاق مقدم است.

کلمات کلیدی:

قاعده سیاق، سباق، روش های تفسیری.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1771158>

